

Nro. 38.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Índult Bétsből, Kedden November 8-ik napján
1803-ik esztendőben.*

B é t s.

Azon új hídon, mely itten, a' Dunának a' belső város, és Leopoldstadt nevezetű külső város közt folyó ágán, oda alatt a' Prater kezdeténél, három vagy négy esztendő alatt igen nagy költséggel, és mesterséggel épitetett, és már el is készült, tegnap 11 és 12 óra közt dél előtt mentek Császár's Császárné Ő Felségek, az egész Királyi udvartól, és az itt lakó főbb uraságoktól kísértetve, legelsőben által, sok ezer ember jelenlétében. Ennél mesterségesebben épült, kő lában álló fa bőlthajtású híd, nemcsak az Auszriai nagy Birodalomban, de más Európai tartományokban is ritkán találhatik.

A' nem vélt özvegyeségre való jutástól fogva mély szomorúságban élő, nagy méltóságú Károlyi Josefné Afzfony ö N. ga, szereztesen világra hozta tegnap egy édes attyát soha nem látott, attól még anyja méhében árván hagyatott kisedet, a' ki is afzfonyi nemén lévén, Josefa nevet vett a' sz. kerefztségben. Ez szerént hát mostan már hat kisedek nevednek ezen Grófi házban, t. i. 3 kisa'fzfonyok és 3 urfiak; az utólók közzül István, a' nagyobbik, a' folyó hónap' 19-dikén tölti - bé 6-dik esztendejét.

Mint hogy az Invalidus katonak' szama az utóbbi hadakozás alatt igen megnvekedett: erre nézve egy Hirdetést intézett itt az Alsó Auszriai Orszaglólészék, a' Papi és Vilagi gyülekezetekhez, Klastromokhoz, uraságokhoz, 's minden egyéb magokat jól bíró familiákhoz, melly által meghivattatnak, hogy a' Státus terhein való könnyebbítés végett, u. m. a' mely külömben mind ezeknek élelmet adni köteleztetne, Invalidus katonákat vegyenek fel magokhoz az olyan szolgálatokra, a' melyekre ezek alkalmasok; mint ezen Hirdetést azok, a' kiket illet, a' ki adatott Kerülő - irásban körülállásosan megolvashatják.

Frantzia Respublika.

A' Párisi Anglus újság, az Argus, némely mostanság indúlt hírek eránt ilyen jegyzéseket adott ki Oktob. 20-dikán: — „

„Némelyek azt kezdették hirtelni, hogy a' mi nagy hadi készületeinknek megszünések eránt rendelések adattak volna ki. Mások azt akarják tudni, hogy táboraink nem oly népesekek, mint hirtelődtek. Leg kissebb fundamentomok sintszen ezen híreknek. Hofzabb kezei vannak a' Fraa-

tzia Országglószéknek, és jobban hozzá szoktak az Anglus vágásoknak féreütésekhez, hogysen a' reménségnek némely vékony sugárai ötet, egyszer elkezdett készületeinek meglankasztására vehetnek; és nem ő az, a' kinek ezen régi példa beszéd' megújítására szüksége volna: Si vis p a c e m , para b e l l u m. — „Még tsak táborba sem szállottak seregink“ — így szollanak némelyek közöttünk. E' meg lehet: hanem az is igaz, hogy olyan pontokon álianak 100 ezer embereink, hogy az első trombita szóra hajókra ülhetnek. Az alatt, tökéletességre viszi az E s ő Konzúl seregeinknek új elintéztetések. Fél Brigadáinknak, a' melyek Regimentekké formálódtak, egy pár napok alatt kineveztetve lesznek Oberstereik. A' Májorjaik már nagyobb részint kineveztetve vannak. Minden körülállások szerént a' leg jobb katonai fenyték fog lábra állani seregeink között. Lovasaink is új módon fognak elintézödni. Tíz Vasas Regimentjeink fognak lenni: s a' több lovasaink Drago nyosokká formálódnak által; és oly módon fognak gyakoroltatni, hogy mikor a' szükség kívánja, nem tsak mint könnyü lovasok, hanem gyalog szerben is tsatázhatnak. Midön a' Frantzia Kormányzéknek bámulásra méltó szorgalmatosfiágát szemléljük; midön latjuk, hogy a' két világ figyelmességét magára vonó hadi készületek mellett, emlékeztető oszlopokat állittat, törvényes és kereskedést tárgyazó könyveket készittet, az adozás' nemeit módosítja, a' tudomány műhelyeit helyre állítja, nem lehet, hogy meg foghassuk, miként érkezhethet egy ember ennyire, 's nem lehet, hogy ezen szókra ne fokadjunk:

Hic vir. . . . Hic est. . . .

Hic rem romanam magno turbante tumultu
Sistet eques. Sternet Pœnos. . . .

Virgil.

Páris, Oktob. 22-dikén. — A' napokban nagy bál lévén a' St. Clou di kastélyban, hogy a' vendégeknek annál jobb kedvet csinólhasson, 's hogy a' sok gondok által okoztató unalmát, hatsak valamennyire is üzhesse, maga is néhány óráig tántzolt az Első Konzúl — a' mit nem gyakran olvastunk még eddig a' közönséges levelekben.

A' Badeni udvarnál lévő Frantzia Követ polgár Maffias, a' még feleségével egygyütt ott mulató S w é d Királynál audentzián lévén, olyan nyilatkozatást tett, hogy az Első Konzúl igen sajnálja, hogy a' mostan előfordúlt politikai környülállásoknak fontosságok miatt, mint akart volna, Strafsburgban meg nem jelenhet, hogy ekkor az ő K. Felségével való egygyütt lételre is módot találván, ő Felségével személyesen befzélhessen. — A' Király megköfzönte az Első Konzúl' jó szándékat, és felöle való megemlékezését: hanem leg kilfebb ígére tet vagy emlékezetet sem tett a' felöl, hogy maga is Párisba menni szándékozna.

A' napokban bizonyos nemü ügy nevezett Ufzóbatteriáknak modeliját (kis formáját) vizsgálta meg az Országglófzék, a' mellyek ölfze foglaltatott gerendákból álló és kemény lántzok által egymáshoz köttetett szálokból (tutajokból) oly módon épittödnek, hogy egélfzzen az ágyukkal és fegyveres seregekkel megrakatott sántzokhoz hasonlítanak, 's a' tenger' színén oda hajtathatnak, a' hol

hasznokat akarják venni. — Fog-e az Országglószék a' mostani nagy expeditzióra ilyen uszóbattériákat tsináltatni, vagy nem: még nem tudhatni.

A' St. Clou di theatromon, az ólta, hogy a' nagy expeditzió napja közeledik, többire majd mind tsak szomorú-játékokat és olyan komédiákat jádzanak, a' mellyekben a' Hérosok' tselekedeteik emlegettetnek, a' mellyekben t. i. az Első Konzúl különösen gyönyörködik.

Páris, Oktob. 23-dikán. Ki jött már a' Hadiministeriumból forma szerént az a' Kerülő Hirdetés, hogy a' revoluzió ideje alatt bévétetett katonai intézetek megváltozván, t. i. a' Fél-Brigáda nevezet, 's egyéb e' -félék megszünvén, helyekbe (mint már sokszor hallottuk) Regiment, Oberster, Májor, 's egyéb e' -féle régi nevezetek, állanak visszra. A' lovasoknak, a' Vasas Regementeket kivévén, hogy gyalog szolgálatot is tehessenek, puskaik végiben bajonétjok leszen. Ugyan ezeknek lesznek még három piftolyaik.

Egy Strafsburgi levélben ilyen környüllállásai adódnak elő azon processusnak, a' melly ott a' Bétsi hamiss Bankó-tzedula-tsinálok ellen már jó idő-ólta foly: — „Azon személyeknek tarsasága (úgy mond), a' kik azzal vádoltatnak, hogy Bétsi hamiss Bánkóztzedulákat készítettek, vagy azokat elszélesztették, 's a' kik ezen városnak (Strafsburgnak) külömbkülömb fogházaiban tartatnak, nagyobbára Frankfurti, Brülzszeli, Löweni, &c, 'Sidók. Valami 100-ra telik már a' számok, a' kik jó gondviselés alatt ülnek. Ma (Oktob. 20 dikán) azoknak megíteltetések fordúlt elő, a' kik Strafsburgban akartak Bankóztzedula-fabrikát készíteni. A' két főbkek ezek közzül idegenek ;

az egygyik egy Slavatscheff nevű Lengyel Nemes, t. i. az az úgy nevezett Báró Senim, a' kinek az atya is árulásba elegyedvén, az arra kinevezetett Cs. K. Itélőszék által halálra 's javainak elvesztésére ítéltetvén, a' fia az után Bankótzédula-tsinálásba avatta magát — a' másik egy Geisz nevű Német országi ember, a' ki minekutánna mint a' Fr. sereg' titkos Agense, a' hadakozás alatt sok ideig tartozkodott Német országban, az után, mint fűszerzámáruló Strafsburgban telepedett-meg. — Más négy személyek, We c z e l, egy Bási metzű, Maci b r a n o, Strafsburgi metzű, Bl u m, Niederborni papiros-tsináló; K a h n, Strafsburgi kereskedő 'Sidó, mint a' két Fők' segítő társaik, ugyan ekkor állítottak elő megítéltetés végett; hanem a' Fr. Ország-lószéknek azon határozásához képeft hogy a' Fr. törvények szerént csak a' Fr. izületésűek, az idegenek pedig, kiadattván, a' hazájok béli törvények szerént ítéltessenek és büntetessenek-meg: olyan íteletet mondott-ki a' Strafsburgi Itélőszék, hogy K a h n, mint idevaló, a' pelengérré kiállittatván 's megbéllyegeztetvén, 15 éfztendőig üljön vason; Ge i s z és Bl u m botsáttassanak szabadon, azért, hogy ezen dologban fontos nyilatkoztatásokat tettek; Slavatscheff és We c z e l pedig adattassanak-ki, az Első t. i. a' Cs. K. Biztosnak, a' másik pedig a' Bási Ország-lószéknek.

A' Párisban lévő Török Követ, a' ki egy jól gondólkodó, bor-izfza ember; az Oktob. 23-dikán tartatott hadi parádé alkalmatosságával, két igen drága készületű páripát mutatott-bé az Első Konzúlnak, a' mellyeket a' Császár küldött ennek ajándékba. Az egygyike a' páripáknak nem for-

mássaljáról, Lanem sebess futásáról, tüzeffegiről, és erejéről: a' másik pedig rendkívül való szépségéről nevezetes.

A' Württembergi Örökös Hertzeg, mint hallatik, a' telet Párisban fogja eltölteni. A' közelébbi audentzián fél óráig beszélgettek az Első Konzúllal egygyütt

Az egyébről is, nevezetesen pedig komédiai irásairól esméretes Kotzebue, Párisban van, és ő is jelen volt az Első Konzúlnál az utóbbi közönséges audentzián. Különös ezen férjfiunak a' sorsa. Az ő Ember Gyűlölés és Megbánás nevű komediáját (a' melly Magyar nyelven is elég esméretes) egy idő óta a' Párisi theatromokon is gyakran játzodják, a' melly alkalmatossággal nem csak többire a' fejer nép, hanem még a' gyengébb szívű férjfiak is nem állhatják, hogy ne könyvezzenek: az Irók azonban kimondhatatlanúl mtskolódnak ellene, azt mútogatván, hogy leg kisebb theatromi talentomnak nyoma sem volna benne. A' Journal-de Paris nevű levélben ezek olvastatnak felölle: — „Néki, ugymond, módja lehet most a' maga leg remekebb munkáját a' Frantziáknak szájokból halgatni. Módja van tulajdon füleivel, az Eulalia megbánása és a' Meinau gyöttrődései által a' Párisi szépekfélepeiből kisajtolható sohajtozásokat, halgatni. Módja's alkalmatossága van továbbá, arra, hogy nemzetünknek gondolkodása módjáról, két egymással ellenkező képzelődést formáljon magában: az egygyiket a' theatromon, a' hol láthatja, miként siratják sokak egész megilletődéssel és szánakozással azt az embergyülölő embert; a' másikat pedig a' társaságokban, a' hol ellenben azt szemlélheti, hogy ugyan

azzal miként tsufolódnak. A' közönséges levelekben olvashatja a' sok ellene ki jövő éles kritizálásokat, és az ötet illető tréfás de tsúfos kifejezéseket. A' sokaság közt járván, füleivel halhatja, miként nevezgetik a' fiatal férjfiak és afzonyemberek, a' Meinauval egy hajóban evező szerentsétlen férfiakat, e m b e r g y ü l l ö k n e k .“

A' St. Clou di kastélyban történt ezen napokban, hogy az első Konzúl egy helyen, a' hol kereftül ment, négy szép, fejer ruhába öltözködött leánkákat allani látván, kérdezte nyájasan töllek, hogy kik volnanak? — Az én nevem, felel az egygyik, Gyözedelem — az enyim, mond a' masik, Disóffég — én, így szoll a' harmadik, vagyok a' Historiát iró M u s a — az én nevem, mond végre a' negyedik, H a l h a t a t l a n s á g . A' leánkák közzül a' nagyobbik 8 esztendős, A r t a u d nevü Párisi Törvénytudónak a' gyermekei. Egyegy rövid verset is mondott - el mindenik, a' Konzúnak ahoz képpeft való magasztalására, mint a' mely névvel magát kiki közzülök elnevezte vala. Az Első Konzúl jó neven vette az ártatlan enyelgést.

A' Belső Minifler Ch a p t a l, egy igen ritka szépségü, porcellánra való rajzolatot mutatott-bé ezen napokban az Első Konzúlnak. A' rajzolat S w e b a h nevü híres festőnek a' találmánya. A' Marengói ütközet ábrázóltatik-le külömbkülömb porcellan edényeken. Elöl az Első Konzúl szemléltetik, mellette az ő kedves Mamelukja és néhány Generálisok állván. Ez a' darab azt mutatja, hogy miként adja - ki az Első Konzúl a' rendeléseket tsendes indulattal. A' második darab azt ábrázolja, hogy a' De-

saix vezérlése alatt lévő tsoport miként rohan bajonéttal előlről az ellenségre, midőn az alatt a' Fr. lovasság ugyan ennek jobb szárnyára tsap. Ebből a' darabból szembetűnőleg kitettzik a' Swebach festés béli esméretes talentuma. A' külömbkülömb lovas tsoportokat, fegyvereiket, lovaikat, &c, 's nevezetesen az ütközetekben uralkodni szokott nagy zürzavart, jól meg lehet a' festéken külömböztetni. Nem jött még ki, azt mondják, a' Sevresi hires porcelán fáabrikából, több ehez hasonlító szépségű munka.

A' nagyobb bünöket tárgyazó (Criminalis) Itélőszék Párisban egy gazdag ifjú kereskedőt 6 ezrtendeig tartó vason való fogságra, és a' szégyen padra való kiállásra ítelt a' napokban, azért, hogy tsalfa kridát tsinált. Sok portékat őzfize vásárolt, 's azután oltsón eladván kihirdette, hogy adoffainak nints mivel meg-fizessen. — Ugyan itt halálra ítéltek 's meg is öltek egy hamiss pénztsinálót.

A' Konzuli testörző seregek egy ofztálya Oktober 22 dikén indúlt Párisból útra a' tengerpart felé.

Emlitődött vólt annak idejében az újságokban, hogy az Első Konzul' igen kedves Adjután-sa Gen. Düroc, egy ritka gazdagságú Spanyol leánt vett volna a' múlt ezrtendőben feleségül. Eről azt jegyzik most meg a' Párisi tudósítók, hogy annak a' Hervas nevű Spanyol fő úrnak leánya, a' ki mostanában, a' fő Ministerségből elbútsuzott Hertzeg de la Pace' helyébe fő Minister-ré nevezetett; a' melyből valamint egy felől a' Spanyol országlószéknek a' Frantziákkal való tartása, ki-láttzik, úgy más felől Spanyol országnak

Angliával való hadakozása is, nyilvánságosan következik.

Mihelyett a' Püspökségek Frantzia országnak minden részeiben organizáltatva lesznek: azonnal közönséges Jubileum' innepe fog az egész országban szenteltetni; a' mely eránt már meg érkezett Romából a' Bulla.

Nagy Britanniai Birodalom.

London Oktob. 18. dikán. Az ide érkezett Egyiptomi Bey, Elphi, mint beszélik nem fog ez udvarnál közönséges Követi méltoságot felvenni; minthogy ezt néki a' Király, a' Török udvarnak nyilvánságos megbántatása nélkül, meg nem engedhetné: hanem egyéb eránt olyan pompát tsinál itt, hogy leg elsőbb rangú Követ korában is megérhetné véle. Tselédjeinek leg finomabb skárlátból való öltözetet tsináltatott, a' melyen annyi az arany tzifraság, hogy alig látfzik tőle. Ő maga Georgiai fiú. Murat-Bey vásárolta vólt különös szépségiért 1000 Zechineken, a' melyre nézve kapta az Elphi nevezetet, minthogy Elphi azt teszi, hogy: Ezer Zechin. A' szépség mellett vitéz is nem utolsó lehetett, minthogy 15 éltendő korában már Agává tététt. Most második az Egyiptomi Beyk között: hanem gazdagságára és hatalmasságára nézve, egygyik is meg nem mérekezheth véle. Tsudára méltó, hogy igen nagy testű lévén, igen jól lovagol. Irni és olvasni is tud, a' mely ritka talentom a' Mamelukok, 's az ezekből lett Beyk között. A' Frantziák előtt az által tette magát esméretessé, hogy ő vólt az, a' kit ők meg nem győzhettek, minthogy mihelyett izorúlni látta a' kapuzáját, azonnal a' sivatag pusztaakra futott alattavalóival, a' hova senki nem ki-

vánkozott utánna menni. — A' Londonba lévő Török Követ nagyon vigyáz, hogy semmi öfzfetalálkozása ne legyen véle.

'Ugy esett tudtára a' Nagy Britanniai ország-lófőeknek, hogy az Amériikai szövetséges Státusok' hajóiról feles számú hajós legények által menvén a' Frantzia hadi hajókra, ezeken szolgálatot vállaltak.

A' Madridból Londonba érkezett levelek szerént, egy Kerülő irást hirdetterett - ki a' Spanyol Király, a' melly szerént arra határozta magát ő F. ge, hogy a' Fr. országi Sz. Lélek Rendjének tziemerét többé nem viseli, 's a' Fr. Rendek tziemereiknek 'viseléseket a' maga alattavalóinak is megtiltja.

Gibráltárból Sept. 7-dikén indultak valami tudósítások, a' mellyek szerént az Elzaki Amériikai Státusok és a' Marokkói Császár' hajói között keményen foly az ellenségeskedés. A' Philadelphia nevű Amériikai Fregát, ezen Császár' jobbágyainak egy hajójokat a' minap elfogván, mihegyest ezen dolog a' Császárnak tudtára esett, Sept. 4 dikén 11 órakor a' Tanger városfában lévő Amériikai Konzul' Simpson' szállására rá küldött, és a' Konzult abbóla' közönséges fogházba hurtoztatta, a' honnét más nap a' több nemzetek' ott lévő Konzúljaiknak közönséges egygyezéssel való kérésekre, kibotsáttatta ugyan, de olyan feltétel alatt, hogy ezek kezességet vállaljanak érte, hogy a' Császár országából ennek engedelme nélkül el nem távazik, míg a' békeffég helyre nem áll.

A' leg fiatalabb Bonapartéről Jeromosról, a' ki felől néhány hónapok alatt a' tudva lévő kü,

lömbkülömb féle hírek szárnyaltak, már most 'bizonyosan lehet tudni, hogy hol légyen. Amérikából Washington várostól irták Auguszt. 30-dikán, hogy még 29-dikben reggel néhány odavaló fő afzszonyságoknak 's a' Kongressnél lévő Spanyol Követnek társaságokban, egy ott lévő Spanyol hajón fölőftökömözött, a' mellyen onnét azután Europa feé útnak indulván, egy Spanyol kikötőhelybe szerentsésen megérkezett. Elindulásakor 21 ágyú lövések által közöntetett a' Washingtoni kikötőhely' bástyáiról.

L o n d o n, Oktob. 13-dikén. — „Az idő el közelített, hogy az Első Konzúl tökéletességre vigye a' maga nagy hírű plánumát. A' szeles idők és a' setét hozfszú éjjelek, eljöttek, a' mellyek tsak November közepéig maradnak ilyen állapotban: ezen idő pont után nem lehet tartani az ellenségnek kifzállásától. — Minden készületei szerént a' Tamesis torka ellen láttatik fenyegetőzni az ellenség: ugyan ezért már lobogó záfzlókkal állanak készen azon Fregátjaink, a' mellyek ezen viz' torkának elzárására kirendeltettek; és a' mellyek vasrudakkal és lántzokkal egymáshoz kötözteivén, mindenkor felérnek az ellenség előtt, egy, 150 ágyukkal rakott sántzal. —

„Azonban, noha minden nap jönnek a' község' eleibe olyan irások, a' mellyekben a' mútogattatik, hogy a' Frantziák' kifzállásának lehetetlen szerentsésnek lenni: tsakugyan nem kevesen találatnak a' magános emberek között olyanok, a' kik között nem kis félelemuralkodik. Sokak egész házoknépivel oda hagyván Dovert, Canterbury és London felé takarodtak el; a' kik nem annyira a' külső ellenség' erejétől, mint inkább némely bel-

ső nyughatatlanoknak és újitóknak mefférkedésektől tartanak. Nem lehet pedig tagadni, hogy ilyen belső ellenségei is találtassanak a' hazának. Közelébröl egy Chelmsfordi Hugh W a n e nevű polgár, egy esztendeig tartó tömletzre és dolgozásra íteltetett, azért, hogy ezt mondotta: Hogy ő, ha Bonaparte kifzállana, melleje állván, ötet segíteni fogná a' Király és haza ellen.

Egy más környülállás, a' melly hasonló nyughatatlanságnak tárgya a' magános familiáknak elméjében, a' Dublinban minden nap folyó exekuzió, bírtokos és előkelő polgárokat is érvén a' salakosabbakkal egygyütt a' fzerentsétlenség. Hyenek vóltak E m m e t után, K e e n a n, és R e d m o n t, egy gazdag, még tsak 24 esztendőt töltött, fiatal kereskedő.

„Egy harmadik és nem tsekély oka még az Anglus nép' félelmének, az országban lévő Franztia hadi fogjok' sokasága.

A' Morning - Chronicle nevű Londoni újság, ilyen biztatásokkal próbálta ezen napokban a' nép' elméjéből kiverni a' félelmet: — „Látjuk-é valahol már az Első Konzúlnak tsak 40—60 ezer embernek általzfállítására kívántató hajóit is kézzen? Hol vannak ezek? Texelben, a' Schelde' torkában, a' Dünkircheni vagy Calaisi kikötőhelyekben? Egygyikben - é különösen? vagy egyfzersmind mindenikben? Valosággal tsudatétel 's rend kívül való idő kívántatna arra, hogy tsak ezer hajók is úgy által evezheffenek a' köztünk és az ellenség között lévő tengeren hozzánk, hogy észre ne vehellük. Valameddig tsak az ellenség hajóit a' tenger a' maga hátán meg fzenvedi, lehetetlen, hogy

addig a' mi hajóink is úgy bézárattassanak kikötőhelyeinkbe a' szelek által, hogy a' majd minden óltalom nélkül evező ellenséges szállító hajók, partjaink mellett bántódás nélkül megjelenhessenek. Mondják, hogy lehetséges volna, hogy egy zásmos sereg, 12 ora alatt a' Hollandiai partok mellől hozzánk által evezzen: de lehetséges - é az, hogy a' mi hajóink, a' mellyek a' Fr. partok mellett Boulognétól fogva Texelig tsak egy lövés távolságra állanak vigyázaton, az efféle nagy mozdulásokat észre ne vegyék? Ezt a' történetet méltán a' tsudák közzé számlálhatuók. Jól tudjuk ugyan mi azt, hogy nem tzeljok ellenségeink nagy seregeket, legfeljebb is 10 ezer embernél többet, egyegy helyre kiszállítani, hogy az alatt, míg ezek seregeinknek itt-ott dolgot adnak, az alatt Írlandia ellen tegyenek egy fő próbát. Hanem, erre a' történetre nézve sem refzkethetünk mi telyefféggel, tsak önnön erőnket fontóljuk - meg, és Minitterium légyen, erőss, bölts, és szemes. De, ha ebben a' tekintetben nem lehetnénk is egész bizakodással: már tsak zemzetünk magában is annyira fel huzdúlt valamely idegen népnek földünkre való kiszállása ellen, hogy ha meg találna is a' történni, semmi veszedelmes következésitől nem félhetnénk. — (Ezen biztató irását az Anglus tudósítónak, a' Párisi Moniteur is ki adta, jegyzésekkel.)

Jelentések.

A' jövő Sz. Leopold' napján Pesten tartandó Vásárkor az alább irtnál a' több hasznos könyvei száma alatt a' következő is találtatik, úgy-mint:

Tolnay Sándor Orvos Doktor, és a' Pesti K. Uni-
versitásunk rend szerént való Professora. A' lo-
vak' külső szép termetek' 's hibái megismerésé-
ről, és azoknak belső, és külső betegségeik' or-
voslásáról. Rézbe meztzett Táblákkal. 8, maj.
 1803 1 fl. 15 kr.

Minden mezei gazdának, de főképpen na-
 gyobb Uradalmoknak nem tsak mely hasznos, ha-
 nem szükséges is légyen ezen könyv, elegendő
 keppen megmutatja tsak a' fellyül való írása is
 ezen tudós könyv szerzőnek, kinek sok próbaté-
 telei nem kevésbé boldogították kedves hazánkat;
 mert ha gondolóra vesszük tsak egyedül azt, hogy
 napról napra nagyobb a' szép lovak' és egyéb
 marháknak az árra, és ezeknek neminemű belső
 nyavalyáit igen mesterséges ki tanulni, 's még ne-
 hezebb ezeknek betegségeit orvasolni, mely nagy
 hasznot fog okozni azoknál, a' kik az Uradalmaik-
 ban lévő tisztejek közt nagyobb számú példamá-
 nyokat magoknak megszerezni nem sajnálják?
 Ugyan ezeknek, a' kik ezen könyvből húsz Exemplá-
 rokat venni fognak, a' fellyebb említett könyv
 árra alább fog szállítatni. Pozsonyban Mindszent
 havának 24 ik napján.

Füskúti Landerer Mihály,
 K. P. Nemzeti Könyv-áros és
 nyomtató.

* *

A' nehéz nyavalyával küszködőknek vigasztal-
 ható hírül adatik, hogy én alabb irt, egynéhány
 elztendőktől fogva az illetén ifzonyú, 's veszedel-
 méssen meg gyökerezett betegségben lévő több sze-
 mélyeket végképen, és minden további ismét be-
 lé-esés (recidiva) nélkül meg gyógyítottam. A'

ki tehát az ilyen ostortól meg menekedni kíván, ezennel kértetik, hogy lakásomhoz leg közelébb Rudnói Posta-Stationra, Frankon utasítandó maga levelezései által, én hozzám járullyon, hogy a' szerént a' következhető gyógyítás eránt további szükséges rendelések meg-tétetethessenek. Egyfzrs-mind arra is kéretnek, hogy a' betegnek idejét, vagy korát, és azt is adjak tudtomta rövideden, honnan, 's mi módon származott, és mennyi ideig tart ezen gonosz nyavalya már a' betegen. — Ir-tam Mosóczon, October 9-ik napján 1803-ik esztendőben.

Kelini Amadé Orvos Doctor,
és T. N. Thurócz Vármegyének
rend szerént való Fizikuffa.

* *

Erdélyből ilyen tizimű könyv érkezett hozzánk: A' Világnak közönséges Historiája, mellyben a' nevezetesebb történetek és változások az idő-rendi szerént világ Teremtésétől fogva a' jelen való időig elé adattatnak. Készítettett Réti Szabó Márton Bálványos-Várallyai Református Pap által 1694-dik esztendőben. Első Darab; melly ki terjed Világ Teremtésétől fogva második Albert Auszriai Házból való Császárig. Az időrendi szerént világ Teremtésétől fogva a' Krillus születése után 1438 dik esztendőig.

Mi ezen rövid, de a' tárgyhoz képpelt elég érthető fontossággal készült munkát, leg alább tulajdonságáról esméretessé kívántuk tenni addig is, míg érdeméhez képpelt bővebb tudósítás tétetődne eránta.

P. D